

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.523/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe.)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Oláh Tamás) (felperesi képviselő.)
Az alperes:	Baranya Vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe.)
Az alperes képviselője:	dr. Katona-Győr Patrícia Zita kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (7. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Pécsi Törvényszék 9.K.700.390/2023/6. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 24.000 (huszonnégyezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként a helység1 Rendőrkapitányság Alosztály1 állományában körzeti megbízott beosztásban teljesített szolgálatot. A működési körzete település1, település2, település3 településekre, a körzeti megbízotti csoport (a továbbiakban: KMB Csoport) működési körzete további 19 településre terjedt ki. A felperes 2019. november 1. napjától rendszeresen látott el – ellentételezés nélkül – a saját körzeti megbízotti és a KMB Csoport működési körzetén kívül főként járőri feladatokat, járőrszolgálatot és egyéb szolgálati feladatokat. Az emiatt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője elutasította.

A felperes keresete, az alperes védírata

[2] A felperes a keresetében az alperest a 2019. november 1. és 2022. július 31. napja közötti időszakra (a továbbiakban: perbeli időszak) 956.604 forint megbízási díj és annak 2021. április 16. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjaira, (2)-(5) bekezdéseire, a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat), a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.), a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr.) egyes rendelkezéseire alapította. A megbízási díj havi mértékét a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, arra hivatkozással, hogy több – a szolgálatteljesítési idejének jelentős részét kitevő – beosztás feladatait látta el.

[3] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját ésösszecszerűségét is vitatva.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest – késedelmi kamattal növelt – 956.604 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte. Döntését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára, a 30/2015. BMr. 2. számú mellékletében, a KMB Szabályzat 2., 3/d., 15., 21., 37. és 72/c. pontjaiban foglaltakra alapította. Rögzítette, hogy a KMB Csoport létrehozása a felperes eredeti működési körzetének megváltoztatását, a KMB Csoport működési körzetének kibővülését nem eredményezheti. Az alperes nem igazolta, hogy a felperes által megjelölt szolgálatok ellátása a KMB Szabályzat 21. pontjában foglaltaknak megfelelt; a felperest a körzeti megbízotti feladatainak ellátása alól nem mentesítette, az általa elvégzett feladatok

többlETFeladatnak minősülnek. Megállapította, hogy a perbeli időszakban a felperes – a saját és a KMB Csoport működési körzetén kívül – a beosztásába nem tartozó feladatokat rendszeresen, tartósan és visszatérő jelleggel ellátta. Amennyiben a hivatásos állomány tagja a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatokat a saját beosztása alóli mentesítés nélkül ellát, a Hszt. 71. § (5) bekezdés szerinti megbízási díjra jogosult (Kfv.III.45.033/2022/6., Kfv.VII.45.115/2022/4., Kfv.VII.45.078/2022/4., Kfv.VII.45.077/2022/4.) Hangsúlyozta – a felperes beosztásának elsődleges céljára utalva –, hogy a munkáltató a ténylegesen ellátandó feladatokat csak az adott beosztáson belül határozhatja meg; jogellenes az olyan gyakorlat, amelynek során egy másik munkakör feladatainak átmeneti vagy tartós ellátását a munkakör részének tekinti. A többlETFeladatok mennyisége alapján a rendszeresség és a visszatérő jelleg az alperes részéről kimutatott egyéb tevékenységek mellett és a különleges jogrend időszakában is megállapítható, az ellátott többlETFeladatok a felperes megbízási díjra való jogosultságát a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megalapozzák. A megbízási díjra való jogosultság szempontjából nem a többlETFeladat okozta többlETterhelésen van a hangsúly, hanem a kinevezés szerinti beosztástól eltérő feladatellátásokon. A felperes saját beosztásához tartozó feladatai a több, különböző típusú feladatok végrehajtása miatt háttérbe szorultak, ezért a megbízási díj alkalmazását a törvényszék a törvényi minimumhoz közelítve, a rendvédelmi illetményalap 75%-os mértékével találta arányban állónak.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogértelmezése és jogkövetkeztetése téves, az elsőfokú ítélet a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában, a 31/2015. BMr. – helyesen: 30/2015. BMr. – 2. számú mellékletében, a mérlegelési szempontok tekintetében a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésében, valamint a KMB Szabályzat hivatkozott rendelkezéseiben foglaltakat sérti. Nem értett egyet az elsőfokú bíróság KMB Csoport létrehozásával, annak normaalkotói szándékával kapcsolatos érvelésével; álláspontja szerint a törvényszék a működési körzet fogalmát is tévesen határozta meg. A KMB Szabályzat 15. pontjában foglaltakra hivatkozással kiemelte, hogy a KMB Csoport tevékenységét úgy kell szervezni, hogy a folyamatos rendőri lefedettség biztosított legyen. A felperes a KMB Csoport működési körzetében jogszerűen látta el a járőri feladatokat. Hivatkozása szerint a különleges jogrendi időszakban a felperes a működési körzetéből eseti jelleggel elvonható volt. Hangsúlyozta, hogy a felperes által elvégzett egyéb feladatokat lefedő beosztások az eredeti beosztásához képest – illetményben is – alacsonyabb besorolásúak, a felperes az alacsonyabb beosztásban lévő járőrökhöz, járőrvezetőkhez képest ugyanazon feladat ellátásáért magasabb illetményben részesült. Az elvégzett többlETFeladat nagyságára és a különböző beosztásokhoz tartozó feladatok azonos rendészeti jellegére, átfedettségére figyelemmel az elsőfokú bíróság által megítélt 75%-os mértékű megbízási díjat jogsértőnek és eltúlzott mértékűnek találta.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált, és amellyel kapcsolatban nem fejtette ki eltérő jogi álláspontját. A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú döntésére hivatkozással rámutatott, hogy e tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok következetesen helyt adnak a kereseteknek, elutasító ítélet nem ismert.

Kiemelte, hogy a körzeti megbízott járőrszolgálatra csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen, e szolgálatra a működési körzetén kívül, a KMB Csoport működési területén sem vehető igénybe. A KMB Csoport létrehozásával kapcsolatos alperesi érvelést a Kúria Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéletére utalással alaptalannak tartotta, továbbá megjegyezte, hogy a megbízási díj iránti igénye az alperesi álláspont elfogadása esetén sem lenne megalapozatlan, mivel a szolgálati feladatokat rendszeresen a KMB Csoport körzetén kívül is ellátta. Kiemelte, hogy a körzeti megbízotti és a járőri feladatok egymástól elválnak, e két beosztás feladatait normális esetben azonos illetékességi területen párhuzamosan hajtják végre. Hangsúlyozta, hogy több különböző típusú feladatot látott el, amelyek széles szaktudást igényelnek, a többletfeladatok időben is jelentős terjedelműek voltak. A jelenlegi ár- és értékviszonyok alapján a havi bruttó 19.325 forintban meghatározott megbízási díj jelentős többletfeladat kompenzálására nem alkalmas.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[9] Az alperes a fellebbezésében jogalapjában és összecszerúságában is vitatta az elsőfokú ítéletet. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának, a 30/2015. BMr. 2. számú mellékletének, a mérlegelési szempontok tekintetében a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésének megsértésére hivatkozással azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezések téves értelmezésével állapította meg a felperes megbízási díjra való jogosultságát. Az elsőfokú bíróság a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére alapította döntését, amikor a huzamosabb időn át, nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen, a működési körzetén és a KMB Csoport működési körzetén kívül ellátott, a felperes szolgálati beosztásába nem tartozó járőri feladatokat hangsúlyozta.

[10] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként átmenetileg megbízható. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra

(ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többlétszolgálatért díjazásra jogosult (Hszt. 71. § (5) bekezdés).

[11] A perben a vita tárgyát az képezte, hogy a kimutatásban megjelölt feladatok a felperes beosztásába tartoztak-e, és azok elvégzése következtében a felperes jogosulttá vált-e megbízási díjra. Amennyiben ugyanis a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg.

[12] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által végzett járőrszolgálati feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok, a kinevezés szerinti beosztásához nem tartoztak. A KMB Szabályzat 24. pontja alapján ugyan a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható, azonban az alperes nem bizonyította, hogy a felperes beosztása e rendelkezések szerint valósult meg. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a KMB Szabályzat 21-22. pontjaiban meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a felperest a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[13] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által figyelembe vett jogszabályi rendelkezések és egyéb norma (KMB Szabályzat) alapján a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége körében tett megállapításokkal is egyetértett. A törvényszék ítéletében helytállóan rögzítette azt is, hogy a felperes a járőri és egyéb feladatokat a körzeti megbízotti és a KMB Csoport működési körzetén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végezte, amelyre a KMB Szabályzat 2. pont b) - c) alpontjai jogalapot nem adtak, mivel azok nem a felperes kinevezés szerinti beosztáshoz tartoztak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ugyan ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3., Mfv.I.10.751/2016/4.).

[14] Az alperes alaptalanul érvelt azzal is, hogy a felperes a járőrszolgálati, valamint a körzeti megbízotti illetékességi területén kívüli egyéb szolgálati feladatok teljesítésével a munkakörébe tartozó és többletfeladatnak nem minősülő tevékenységet látott el. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által a perrel érintett időszakban a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett – a feladatkimutatásban megjelölt, nem kizárólag járőrszolgálatként nevesített – feladatok nem a kinevezése szerinti beosztásához tartoztak. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult.

[15] Az ítéltábla egyetértett a felperes azon érvelésével, miszerint a KMB Szabályzat 21. pontja csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonja. Tekintettel arra, hogy a peresített időszakban a felperest rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül járőrszolgálati és egyéb feladatokra, a többlet-tevékenysége a különleges jogrend időszakában is megbízási díjra jogosította. Az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták.

[16] A többletfeladattal járó többletterhelés, illetve többletfelelősség vizsgálata a megbízási díj összegének meghatározása körében képezheti vizsgálat tárgyát. Az alperes fellebbezésében a mérlegelési szempontok tekintetében a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésének sérelmét kifogásolva arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által – a rendvédelmi illetményalap 75%-ában – meghatározott mérték az eseti jelleggel elvégzett, csekély számú egyéb feladatra figyelemmel eltűzött, hiszen az alacsonyabb beosztáshoz tartozó feladatok a felperes számára többletterhet nem jelentettek, szélesebb szaktudást nem igényeltek. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében eljárásjogi szabálysértésre hivatkozással kellett volna bemutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerűségi meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. A többletfeladat-ellátás eseti vagy rendszeres jellege nem az összecszerűség, hanem a jogalap körében értékelendő, és az a fentebb kifejtettek szerint rendszeresnek minősült; az ellátott feladatok fellebbezésben állított csekély számát pedig az alperes a bíróság jogértelmezéséhez igazodó kimutatással nem igazolta, számszaki levezetéssel nem támasztotta alá. Az e körben megjelölt további érve, miszerint az alacsonyabb beosztásokhoz tartozó többletfeladatok ellátása megbízási díjra nem jogosít, ugyancsak nem foghatott helyt, mivel a jogalkotó nem többletteher, hanem többletfeladat-ellátás esetére biztosította a megbízási díj megfizetését, azaz e juttatásra beosztástól és

besorolástól függetlenül jogosulttá válik az, aki a beosztásába nem tartozó többletfeladatot ellátja. Nincs tehát olyan törvényi kikötés, amely szerint megbízási díj kizárólag a magasabb beosztáshoz tartozó feladatok ellátása esetén jár. Az alperes fellebbezésében egyebekben nem is jelölte meg, hogy milyen mértékű megbízási díjat tekintene elfogadhatónak, így az összecszerűséggel szemben támasztott kifogásai erre irányuló konkrét kérelem hiányában érdemben nem is voltak vizsgálhatóak.

[17] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[18] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel, továbbá a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámítottal egyező összegben állapította meg.

[19] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[20] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. február 14.

dr. Kecskés Zsófia s.k.
a tanács elnöke

dr. Koós Szabolcs s.k.
előadó bíró

dr. Szeles Balázs György s.k.
bíró

